No. 135. DONDERDAG 10 NOVEMBER. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

9 Nov.

Zal er een congres worden gehouden?

Hoewel gij, waarde lezers! om die vraag spottend lacht of er u nijdig over maakt, is zij nog niet overtollig, want er is nog geen onvoorwaardelijk *ja* op te zeggen, zelfs niet na de tijding, dat het verdrag, of meer bepaald, het *derde* vredesprotocol, eindelijk te Zurich is geteekend, terwijl, als gevolg daarvan de onmiddelijke bijeenroeping van een congres zou plaats hebben. De regtmatige twijfel die er nopens de verwezenlijking van dat plan mag be staan, grondt zich vooral op Engeland's weifeling om zich ter vergadering te laten zien, als het volk in Midden Italie niet zeggen kan: „zóó wil ik worden geregeerd en op de ledige troonen wil ik dezen en dien niet aanschouwen!"

Anderen verzekeren echter, dat Engeland reeds voor een congres is gewonnen, omdat Oostenrijk heeft gezegd: „de Hertog van Modena laat ik los!"

Een der Engelsche ministeriële bladen, Thomas in politiek opzigt, meent te weten, dat er nog wordt onderhandeld over de *grondslagen* tot het houden van een congres, en was dat waarheid, dan zouden de zaken waarlijk nog niet zeer verre gevorderd zijn.

Italiaansche bladen verhalen dat Koning *Victor Emmanuel* onlangs zou hebben gezegd: „ik kan de kerkelijke Legatien niet redden en heb genoeg gedaan, maar behalve dat, ik ben ook gebonden door mijne onderteekening of althans goedkeuring van het vredes-tractaat te Villafranca."

Dat die bladen Oostenrijk niet haten, spreekt van zelven, maar de ministeriële Sardinische drukpers denkt er anders over en verklaart rondweg, dat het Kabinet van Turijn aan geen congres kan deelnemen, 't welk den terugkeer der verdreven Dynastien mogelijk maakt.

De voorloopige regeringen der Hertogdommen klemmen zich intusschen aan Sardinie en zelfs aan Frankrijk vast. Tegen Koning *Victor Emmanuel* roepen zij: „gij zijt onze Koning!" en tot den Keizer: „wees gij onze beschermer!" en zoo zal het dien Monarchen moeijelijk vallen te antwoorden: „gaat weg van ons — wij hebben genoeg gedaan!"

Uit bijzondere berigten is het inmiddels te voorzien, dat de bedoelde voorloopige Regeringen (ook die van de kerkelijke Legatien) spoedig bijeenkanderen zullen komen ten einde de dictatuur over Midden-Italie plegtig op te dragen aan Graaf *Cavour*, een man met een helder hoofd en van veel zedelijken moed. Het spreekt van zelf, dat *Cavour* het dictatorschap zou voeren onder de hooge protectie van Koning *Victor Emmanuel* of onder diens leiding, en even zeker is het, dat door zulk een maatregel de toestand van Italie nog moeijelijker tot een voor allen gewenscht einde zou worden gebragt.

Het stadsbestuur van Parma heeft reeds iets gedaan, om den smartelijken indruk van den moord op kolonel *Anviti* gepleegd, te verminderen. De kolom, waarop het hoofd van dien ongelukkige was geplaatst, heeft zij doen af breken. Wat echter hen, die zich aan den gruwelijken moord schuldig maakten, wedervaren zal, is nog onbekend en het schijnt, dat de stemming des volks het nog niet raadzaam maakt, om de respectieve ligchamen der moordenaars een hoofd te verkorten.

Koning *Victor Emmanuel* bevindt zich, dit blijkt overtuigend en is ook zeer goed te gelooven, in een zeer neteligen toestand. „Neem ons tot u!" roept de bevolking van Midden-Italie, en in stilte mompelt hij: „zeer gaarne."

„Steek uwe handen niet uit naar hetgeen het uwe niet is!" roepen de vrienden van de verdreven Vorsten, en zij stemmen hun toon te hooger, naarmate Keizer *Napoleon* zijn koninklijken broeder raadt, om tevreden te zijn met den reeds verkregen buit.

Oostenrijk dit spreekt van zelve, staat om een boekje, ten einde Sardinie te bespringen, als het daartoe eene geschikte gelegenheid vindt door verkrachting van het tractaat van Villafranca, maar *Napoleon* verkondigt steeds: „hoe het ga in Midden-Italie, de verdreven Vorsten worden niet met behulp van het zwaard op de vacante troonen gebragt. Ik blijf het tractaat van Villafranca houw en trouw, doch de regeling der dynastieke belangen van Italie moet zijn een onderwerp van discussie op het te houden Europeesch congres!"

Zoo vindt Koning *Victor Emmanuel* aanleiding, om nog niet te doen wat hij wenscht, maar ook, om niet te belooven, dat hij geenszins doen zal, wat hij wenscht. !

Van *Garribaldi* hoort men thans zeer weinig.

Dat de zaken naar zijn zin gaan mag worden betwijfeld en dat hij met stil genoegen den vaderlijken raad van Koning *Victor Emmanuel* hoorde: „schik u naar den inhoud van den wereldberoemden brief van Keizer *Napoleon* aan mij!" behoeft niemand te gelooven.

Men verzekert zelfs, dat hij die raadgeving op zijn militair bureau ter griffie deponeerde.

De politiek-veroordeelden (een zestig in getal) die zich bij den aanvang der Italiaansche beroeringen in de gevangenissen van Modena bevonden en door den vlugtenden Hertog werden medegevoerd, zijn nu naar Padua vervoerd en daar, bijkans gekleed als de gewone galeiboeven, in het bagno geplaatst.

En die Vorst durft nog gelooven, dat hij weder plaats zal nemen op den ledigen troon?!

Sommige Potentaten hebben wonderlijke denkbeelden over de regten van den mensch. 't Is als of zij meenen dat hunne onderdanen als met een zadel op den rug werden geboren, om door de gekroonden bereden te kunnen worden.

Onze lezers zullen zich herinneren, dat de ultramontaansche bladen een hoogen toon voerden over de arrestatie van den Bisschop van Rimini in de Kerkelijke Legatien en over de zedelooze tooneelen, waarvan de kerken dier stad getuige waren. Het blijkt echter, dat die arrestatie en die afkeuringswaardige handelingen geheel verdicht waren, want èn de Bisschop zelf èn de burgerlijke en kerkelijke autoriteiten te dier plaatse, maken bekend, de eerste, dat niemand hem eenig letsel deed en hij integendeel in de vrije uitoefening zijner bediening alle mogelijke bescherming ondervindt, de kerkelijke autoriteiten, dat niets ongeregelds ten aanzien der godsdienstoefeningen plaats greep.

Het officiëel dagblad van Rome erkent dan ook, daartoe als 't ware gedwongen, dat het misleid werd door den inhoud van een particulieren brief.

Dat kan men gelooven en ook betwijfelen, want het bewijs van misleiding wordt door bedoeld blad niet geleverd

De Prins-Regent van Pruissen — de liberale Vorst en als zoodanig hoog aangeschreven bij de Pruissische democratie, heeft Koning *Victor Emanuel* van zijn ongenoegen doen blijken, wijl deze de revolutie in de hand zou hebben gewerkt, maar genoemde Monarch antwoordde hierop: „ik heb, door te handelen zooals ik deed de revolutie gebreideld en dus gehandeld in 't waarachtig belang van geheel Europa." Het schijnt dat die opmerking, even gematigd als verstandig, te Berlijn een gtopend oor vond

Volgens de heethoofdige vrienden van Italie, heeft Keizer *Napoleon* Engeland's weerzin, om onvoorwaardelijk op het congres te verschijnen, overwonnen, en is dat grooter zegepraal dan de overwinning bij Magenta.

„Albion — roepen zij — ligt thans aan de voeten van Frankrijk!"

Lord *John Russell*, onlangs gevraagd of hij niets zou doen voor de vrijheid van *Mortara*, antwoordde kort af: *neen*.

Als dat Israëlitische knaapje om zijne ouders treurt en dus verdriet lijdt, heeft het nog niet veel gewonnen bij de vrijheidsbeweging der Italianen. Zat hij te Bologna achter de traliën, dan zou hij thans ongehinderd op 's Heeren straten kuijeren.

De Koning van Napels zou bijkans! tot het besluit zijn gekomen, om eene volledige amnestie te verleenen. Zoolang het besluit daartoe nog niet is geteekend, kan men weinig op Zijner Majesteits voornemen rekenen, want Zijne Mama haat het woord *pardon* en men weet hoe Zij haar Zoon beheerscht.

Voor 't overige zet *Franciscus II* zijne wapeningen voort en schreef hij eene ligting uit van 24000 man terwijl hij hem, die vrijwillig achter het zielroerend geluid van het kalsvel wil stappen, 100 ducaten in de hand stopt.

Tusschen Oostenrijk en Rusland bestaat nog altijd zekere spanning. Pruissen loopt steeds over en weer en speelt als tolk, maar sommigen zeggen, dat het de tweedragt eerder versterkt dan verdooft.

Men denke hierbij steeds aan de begeerte, zoowel bij Pruissen als bij Oostenrijk, om de eerste te zijn in Duitschland.

De groote vraag is altijd deze: indien er ooit een Duitsch Keizer zal optreden, moet hij dan voortkomen uit het Huis der Hohenzollern of uit dat der Habsburgen?

De Keur-Hessische Tweede Kamer heeft de stoutheid gehad, om van den Vorst de wederinvoering der constitutie van 1831 te vragen, terwijl dat onderwerp bij de Duitsche bondsvergadering in overweging is. Eene deputatie begaf zich op weg, om het verzoek der Kamer aan den Keurvorst over te brengen, maar zij kwam niet verder dan in de wachtkamer van het paleis. De Landsheer kon haar niet ontvangen en eene mededeeling van de redenen waarom zij onverrigter zake kamerwaarts moest keeren, gaf hij niet.

Eene interessante gebeurtenis in dat miniatuurlandje en voor velen eene zeer gewenschte stof tot verkorting van de winteravonden.

De kleine Duitsche Vorsten durven gewoonlijk veel doen en veel laten, zich verschuilende achter den breeden rug der Bondsvergadering. Dit ligchaam heet uitgeleefd, versleten, doodzwak, enz. enz., en velen maken zich boos of lustig over het Frankforter oude mannenhuis, maar in huishoudelijke Duitsche zaken speelt het toch altijd eene eerste viool, en het bondsleger, waarover het commandeert, is altijd groot en sterk genoeg, om de kleine Potentaatjes te helpen, als het op de handhaving van souvereiniteits regten aankomt.

De Belgische Kamer van Afgevaardigden heeft op 1 jl. hare zittingen hervat en daar de Senaat niet is opgeroepen, werd zij niet vergast op eene troonrede. Die er opgesteld zijn dat de Volksvertegenwoordiging zaken van gewigt bespreekt en afdoet, verheugen zich over het gemis van eene koninklijke toespraak.

Dikwijls, en niet alleen in België, waren troonrede nenen zoovele twistappels, in de paleizen de Volks geworpen, over wier smaak en kleur niet alleen de afgevaardigden, maar ook het volk in societeiten en kroegen, ja soms wel eens de schoone sekse op salet en kransjes, regt hartelijk kibbelden Daarom was het in den jongsten tijd in de Kabinetten der Koningen en van hunne raadslieden eene zaak van ernstige studie, om de Wetgevende Vergaderingen zóó toe te spreken, dat niemand wist, wat er beloofd, ontzegd, in één woord, wat er bedoeld werd.

Dat was wel voorzigtig, maar eigenlijk toch beneden de waardigheid van den troon en van het Volk.

Beide mogen geen ijdel spel spelen, daartoe is de Kroon te eerbiedwaardig en daartoe is de tijd, aan 's volks belangen gewijd, te kostelijk.

Spanje en Marocco zullen vechten en de Spaansche Natie, die lustig het oorlogspaard beklom, waagt gretig goed en bloed om de Mooren te tuchtigen. De nieuwe Keizer heeft, volgens Europesche mode, eene nota aan verschillende Potentaten verzonden, waarin hij verklaart:

1o. Ik wil geen oorlog en presenteerde zelfs aan Spanje, dat het de schuldigen onder mijne onderdanen zou straffen, maar Spanje's krijgslust klom bij den dag, en elk nur stemde de Castiljaansche trots hooger.

2o. Zoo ben ik tot het besluit gekomen, om den twist door de wapenen te beslissen.

De Spaansche Regering van die Maroccaansche nota kennis hebbende bekomen, vatte ook de pen op en trachtte te bewijzen, dat de Keizer onjuist redeneerde.

Er zijn die voorspellen, dat die Regering spoedig in eene zeer moeijelijke positie zal geraken, en wel door de opgewondenheid harer eigene onderdanen en de ontevredenheid van Engeland.

Frankrijk echter roept Spanje toe: „houd u goed en zorg vooral dat gij niet vergeefs uittrekt!"

Het Maroccaansche leger telt, leest men ergens, 27.000 man goed georganiseerde infanterie, waarvan 15 000 voorzien zijn met minié geweren. Verder commandeert de Keizer 16.000 negers, 4500 Moorsche ruiters en 2500 man artillerie.

De Keizer van China begint te begrijpen, dat de „roode barbaren" hem weldra zullen opzoeken, ten einde de openstaande Peiho rekening te vereffenen en schijnt het plan te hebben, om des noods, naar Tartarije te verhuizen. Zijne lijfwacht bestaat uit 75.000 man. Koppen genoeg, maar of er krijgskundig talent in zit, of ze courage in 't hart hebben, is eene andere vraag. Hoogstwaarschijnlijk zal hij echter vechten noch vlugten, maar de vriendschap der Engelschen trachten te koopen door gedweeheid, en, moet het, door klinkende spetie.

Volgens de jongste dépêches loopt de voorloopige Regering van Parma wel vooruit en tracht te zorgen, dat het aanstaande congres werk heeft. Zij diende bij de Nationale Vergadering een besluit in, 't welk Prins *Eugenius v. Carignan* het regentschap opdraagt en, goed, althans stout voorgaan, doet stout volgen — de Nationale Vergadering der Legatien, zitting houdende te Bologna, deed hetzelfde.

De constituërende Vergadering van Parma verdaagde zich onmidelijk en zal zich ontbonden achten op het oogenblik, dat genoemde Prins het regentschap feitelijk heeft aanvaard.

Die van Bologna nam haar besluit met besloten briefjes en met *algemeene* stemmen en verleende den toekomstigen regent als zoodanig onbeperkte magt.

De vraag is nu: zal de Vorst de hem opgedragene betrekking aannemen? En hoe zal dan Koning *Victor Emmanuel* staan tegenover zijn koninklijken broeder (in de politiek) Keizer *Napoleon III* en de Europesche Mogendheden?

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van 9 Nov. De heeren v. Asch v. Wijk Luijben en v. Nispen hebben in de zitting der Tweede Kamer op heden het ontwerp nopens de spoorwegen bestreden, de laatste vooral met het oog op de toekomst onzer financien. De heer *Hoynck v. Papendrecht* heeft het ontwerp breedvoerig verdedigd, in het belang van den transito-

handel en van uitbreiding van handel en scheepvaart. Morgen is het eerst het woord aan den heer *de Kempenaer*.

Volgens een ingezonden artikel in de *N. R. Ct.* is de rust op Bandjermassing nog geenszins hersteld.

— Men schrijft uit Dokkum, dat levende have aldaar op den jongst gehouden marktdag tot nooit gekende hooge prijzen werd verkocht.

De som, ten vorigen jare noodig om drie kalveren te koopen, werd nu gevraagd voor één.

— Men meldt, dat 2000 Friesche kalveren dezer dagen Dalfsen passeerden, cours zettende naar Hongarije.

Duur gekocht, zullen zij door de kosten van onderhoud, vervoer en geleide hunne eigenaars op eene zeer aanzienlijke som te staan komen.

— Voor de ram van de wed. *Kuiper*, te Blijham, welke bij gelegenheid der tentoonstelling bij het te Winschoten gehouden landhuishoudkundig congres, dezen zomer is bekroond geworden, is alsnu geboden de enorme som van vijfendertig gulden, doch heeft genoemde landbouwersche het plan opgevat het monsterdier dezen winter nog te doen mesten.

— De aanvraag van den heer *Soetens* aan het gemeentebestuur van 's Hage om een spoorweg van daar naar Scheveningen te mogen leggen, is weder gewezen van de hand. Op dien spoorweg zouden rijtuigen, geschikt tot het vervoer van 42 personen met elken wagen en door een paard getrokken, de reizigers in 15 minuten overbrengen tegen 15 cents de persoon. De heer *Soetens* stelt voor, om, indien dezen proef-paarden-spoorweg bevalt, over verschillende straat- en grindwegen van ons Rijk zoodanige rails aan te leggen.

Welligt was het goed, dat hier of daar eene proef werd genomen, opdat de practijk uitspraak doe over de waarde van dat vervoermiddel.

— In de *Volksvriend* van Sept. worden mededeelingen gevraagd van de werking van Zr. Ms. besluit aangaande de afschaffing van het rantsoen jenever, voor dezulken der bemanning van de schepen van oorlog, die verkiezen mogten eene hoogere soldij daarvoor in plaats te ontvangen. Van goederhand wordt berigt, dat verre het merendeel zich de afschaffing laat welgevallen, in het vooruitzigt op de hoogere soldij.

Wat aangaat de bepaling van den Minister van Marine, om aan jongens beneden de 18 jaar geen drank te schenken, en op de bootsmans-leerlingen naauwkeurig toe te zien, opdat deze zich niet in herbergen of huizen van ontucht begeven — daaraan wordt zorgvuldig de hand gehouden.

Nog verdient te worden gemeld, dat op het licht- of vuurschip *de Noordhinder*, ingevolge de bevelen van den Minister van Marine, geen rantsoen jenever wordt verstrekt, en dat er, in de instructie voor de dienst op dat vaartuig, zelfs bepaald is, dat er zich geen sterke drank aan boord mag bevinden. In vergoeding wordt aan de bemanning tabak en bier verstrekt.

— Men leest in de *Pr. Ov. Ct.*

Door de alhier gevestigde afdeeling der vereeniging tot bevordering van fabrijk- en handwerknijverheid in Nederland, werd ook dit jaar weder van hare leden eene opgaaf gevraagd van werklieden, die vele achtereenvolgende jaren trouw gediend hadden. Onder de voorgestelden zijn alsnu door het hoofdbestuur te 's Gravenhage de navolgende alhier woonachtige personen aangewezen, om met een sierlijk getuigschrift, gevat in een vergulden lijst, bekroond te worden.

Bernardus Eek, 41 jaren dienst bij de firma *Jan ter Meulen*; *Johannes Nijboer*, knecht bij de firma *Schaepman en Russell*, 53 jaren dienst; *Berend Meijer*, knecht bij idem, 39 jaren dienst; *Reint Dol*, knecht bij idem, 33 jaren dienst; *Hendrik van Raalte*, knecht bij idem, 25 jaren dienst.

Deze getuigschriften zullen eerstdaags worden uitgereikt en de bekroonden zich alsdan aan een maaltijd vereenigen, op kosten hunner patroons.

Eere den mannen, die hunne zorg wijden om op deze wijze bij de arbeidende klasse lust en ijver op te wekken en gaande te houden.

— Door mevr. de wed. *v Gennep* te Rotterdam, zijn talrijke legaten besproken, als aan de Ned. Ger. diakonie scholen te Rotterdam f 10 000 2½ pct., aan de kleine diakonie-scholen aldaar f 10.000, aan 't Ger. burger weeshuis f 12,000, aan de Ned. Ger. diakonie armen f 30,000 tot vermeerdering van 't traktement der predikanten f 16,000, voor de Waalsche gem. f 2000, 't Ned. Zendelinggen. f 8000, 't Ned. Bijbelgen. f 6000, alles 2½ pcents; voor noodlijdende kerken f 2000, voor 't wed. fonds van predik. te Rotterdam f 2000, voor 't vrouwen Zendelgen f 1000, voor Mettray f 1000, voor 't traktaatgen. f 500, voor 't genootsch. voor vrouwen door vrouwen f 500, voor 't Inst. van doofst. te Groningen f 300, voor de Israel. armen f 300; 't Israël. weeshuis en de inrigting voor zieke en oude Israël. ieder f 300.

Van deze vrouw zal nog lang en met dankbare herinnering worden gesproken.

— In 1857 zijn ten behoeve van de paleizen, die door den Gouverneur-Generaal van Ned. Indie worden gebruikt, de volgende uitgaven gedaan:

voor meubelen	f 7238.10
voor lustres, kroonen en lampen	36275 38
voor spiegels	3518 76
voor gravures	674.00
voor inpakken van voorwerpen, ontvangen uit Parijs en Brussel	1492 02
voor reis- en verblijfkosten van een *hoofdofficier* naar Parijs en Brussel tot aankoop van gemelde meubelen enz.	3232 15
	52431.41.

De aankoop van grove meubelen, tapijtwerk, enz., zegt de *N. S.*, heeft hier te lande plaats gehad. De spiegels, platen en dergelijke artikelen (pendules, lustres) zijn op verlangen van den gouverneur-generaal uit het buitenland ontboden.

Wij betreuren het, dat de gouverneur-generaal verzocht heeft, dat de genoemde goederen uit het buitenland zouden ontboden worden, en dat de regering aan dat verzoek heeft voldaan. Immers langzamerhand is de bescherming onzer inlandsche nijverheid opgegeven, en nu wordt de inlandsche nijverheid uitgesloten, om goederen te leveren, die ten behoeve en op kosten der Nederlandsche schatkist ontbonden worden.

Welligt dat enkele der voorwerpen niet hier te lande vervaardigd zouden worden, maar dan had men ze door een leverancier hier te lande kunnen laten ontbieden; en al had deze dan slechts daardoor de gelden gekregen, die nu aan reiskosten en emballage zijn besteed, dan had hij een aanzienlijke winst gehad. Zijn wij wel onderrigt, dan waren eenige voorwerpen bij hunne aankomst te 's Hage reeds zoo beschadigd, dat zij hersteld moesten worden.

—De *Prov. Friesche Ct.* heeft een „berigt aan koortslijders" van een Leeuwarder geneeskundige. Deze zegt verontwaardigd te zijn over de wijze waarop door Dr *de Lespinasse* de wetenschap gebruikt wordt, en brengt ter kennisse van het publiek, dat diens bewuste koortsverdrijvende droppelen niets anders zijn, dan de door *Rademacher* aangegevene en aanbevolene koortsdroppelen, bestaande uit:

R. Chinnin: Sulphnr: gr. X, Chinoidin: dr. I. Alcohol 25° Unc. II. viermaal 's daags 50 droppels op suiker.

Na de algemeene bekendheid van het voorschrift, zegt de Leeuwarder geneeskundige, zullen deze droppelen niet enkel bij den depôthouder, maar ook bij ieder ander apotheker, misschien voor 57 cents (de helft van den prijs verkrijgbaar zijn.

Het woord is nu aan Dr. *de Lespinasse*.

—De bijbelgenootschappen in Engeland hebben in 40 jaren tijds verspreid *honderd millioen* exemplaren van den bijbel en wel in *een honderd en zestig* verschillende talen en dialecten.

Daarvoor is besteed meer dan *honderd millioen* gulden.

Nu hebben die genootschappen Frankrijk gekozen tot het grondgebied waarop zij den bijbel met alle kracht verspreiden. Ook de Fransche Protestanten zelven hebben met het *Evangelisch genootschap* in 23 jaren 20,186 bijbels ruim *vijfmaal honderd duizend* nieuwe testamenten en anderhalf millioen tractaatjes uitgedeeld.

Tijdens de oorlogen in de Krim en Italie ontvingen vele Catholieke soldaten te Marseille en te Toulon bijbels.

De ultramontaansche *Univers* verhaalt met blijkbaar genoegen, dat de meesten dier bijbels uit de randsels in de herbergen overgingen voor een glas brandewijn.

't Is wel mogelijk, maar waar bleven die bijbels dan verder?

Die er een glas brandewijn voor gaf wierp ze toch niet in 't vuur.

Er is wel eens één bijbelblad op straat gevonden; dat eene ziel redde van den dood.

— Te IJsselstein werd aan de huizen der ingezetenen f 238 gecollecteerd, terwijl de voorjaarscollecte f 121 opbragt.

IJsselstein gaf een goed voorbeeld.

— Sedert 1816 zijn er door het *Nederlandsch Bijbelgenootschap* uitgereikt ruim zevenhonderd een en veertig duizend driehonderd en zeven en vijftig bijbels, te weten: 12,174 bijbels, 2598 oude en 487,867 nieuwe Testamenten.

Van het Javaansch nieuw Testament werden 20 000 exemplaren gedrukt.

— De 50jarige echtgenoote van den landbouwer en koopman *de B.* te Blesdijke, is dezer dagen bevallen.

Haar jongste kind had zij, nu 17 jaar geleden, in de wieg gelegd, en veel was haar dus vergeten.

Leeuwarden, 7 Nov. Heden werd voor het prov. geregtshof van Friesland behandeld de zaak van *IJ. B de Graaf*, beschuldigd van moord of moedwilligen doodslag met voorbedachten rade en geleider lage gepleegd op *Aafje Monsma* te Harlingen, den 3den Sept. ll., en zulks na reeds te voren tot criminele straffen veroordeeld te zijn geweest. Elf getuigen werden in deze zaak gehoord, waaronder vier die bij het plegen der daad tegenwoordig waren geweest. De getuigen-deskundigen bevestigen het door hen opgemaakte visum repertum en de daaruit getrokken conclusie. De beklaagde bleef persisteren bij zijne herhaaldelijk afgelegde bekentenis, zoowel ten aanzien van het feit zelf, als met opzigt tot het daartoe vooraf beraamde plan.

De procureur-generaal, de heer mr. *A. IJpeij*, hield eene treffende toespraak tot den beklaagde en ontwikkelde vervolgens, dat niet alleen *animus occidendi*, maar ook de premeditatie en de *guet-apens*, door de bekentenis des beklaagden in verband met onderscheidene aanwijzingen, volledig was bewezen, waarna hij requireerde veroordeeling tot de doodstraf, uit te voeren binnen Leeuwarden

De raadsman van den beschuldigde, de heer mr. *I. Telting* trachtte in eene sierlijke rede het feit uit een moreel oogpunt eenigermate te motiveren, door opmerkzaam te maken op den individuëlen toestand des beschuldigden en de omstandigheden, die hem tot het plegen der daad hadden geleid.

De uitspraak van het arrest werd bepaald op Zaturdag den 18den November eerstkomende. Een talrijk publiek woonde deze teregtzitting bij.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Het volgende is uit den mond zelven van een geredden reiziger van den *Royal Charter* opgevangen: „Op het dek gekomen, zag ik; toen de breuk in het midden kwam, hoe de een zich aan den ander klemde en alzoo het algemeene gevaar van te verdrinken grooter werd. Ik had, zoodra de nood duidelijk werd, mij naar de kajuit begeven en 40 of 50 p. st. die ik medebragt, bij mij gestoken. Met deze sprong ik over boord, toen ik een golf strandwaarts zag rollen. Ik werd op een rotspunt geworpen, doch zonder eenig letsel te ontvangen, en ik zag eene golf zeewaarts keeren, die ik ontweek. Daarna werd ik op strand geworpen, zonder eenige kneuzing hoegenaamd."

James Dean, een ander geredde meldt als volgt: „Ik was in mijne kooi, met vier andere reizigers in dezelfde hut, en werd gewekt door een hunner met de woorden: „„Ik geloof dat wij verloren zijn."" Ik kleedde mij, bad gedurende eenige minuten en begaf mij op het dek. Naauwelijks daar gekomen, brak het vaartuig midden door, als ware het een pijpensteel. Het volk aan boord stond als versteend en allen schenen geheel onbekwaam tot eenige poging ter redding van hun leven, terwijl zij verstijfden door het schouwspel van de menschen die verpletterd werden in de klove tusschen de twee gedeelten van het schip. Ik verloor geen oogenblik mijne tegenwoordigheid van geest. Ik zag dat de meesten hunner die in het water worstelden, de zware stukken hout van het schip naderden en zich daaraan vasthielden, dood gedrukt werden, doordien zij tegen de rotsen sloegen, en menig verminkt ligchaam, armen, beenen en hoofden, vertoonden zich op de kruin der golven die terug sloegen. Ofschoon volstrekt niet kunnende zwemmen, sprong ik over boord en greep een kist die nabij mij dreef. Op hetzelfde oogenblik voelde ik een hoofd onder mijne armen, en een tweede persoon hechtte zich aan de kist. Overtuigd dat deze geen genoegzamen steun voor twee opleverde, greep ik zoo spoedig mogelijk een ander stuk hout waarmede ik op het strand werd geworpen. Ik trachtte vasten grond te krijgen, doch alvorens mij dit gelukte werd ik door de golfslag weder in zee gevoerd. Ik geraakte toen in het drijvende tuig en de stukken van het wrak verward en had de grootste moeite mij los te werken. Nadat mij dit eindelijk gelukt was werd ik op nieuw op het strand geworpen. Elk oogenblik eene andere golf verwachtende, werd ik een touw gewaar dat men mij toewierp en daardoor geraakte ik in veiligheid. Ik heb mij hoegenaamd niet bezeerd en tevens eene aanwijzing voor eene aanzienlijke som bewaard, daar ik die sedert de afreize uit Australie in een waterproef-gordel om het lijf hield. Mijn eenig verlies bestaat in eenige kleedingstukken en een gering bedrag in munt."

Met een diep gevoel van verontwaardiging vernam men deze week, dat bij het vergaan van een schip op de hoogte van Kingsgate, eenige personen weigerden hunne paarden te leenen, om de reddingsboot over land van Margata naar bovengenoemde plaats te brengen, en dat te Broadstairs de manschap der reddingboot beschonken was, en dreigde de kustwachters in zee te werpen, indien zij beproefden de boot te gebruiken. De *Times* hoopt, dat de vermelding dezer bijzonderheden aanleiding tot onderzoek moge geven.

— Op een vergadering van roomschgezinden te Dublin, onder voorzitterschap van den aartsbisschop dr. *Cullen* gehouden, ten doel hebbende deelneming in 's pausen ongeval uit te drukken, zijn de volgende besluiten genomen:

„1o. dat de vergadering den geweldadigden en heiligschennenden inval in de Kerkelijke Staten met droefheid en afschuw aanschouwt, evenzeer als de onvermoeide pogingen om het wettig gezag van den paus te ondermijnen, en dat de vergadering al de aanklagten die zoo ruimschoots door de vijanden van den H. Stoel en de anti-katholieke dagbladpers tegen de vaderlijke regering des opperpriesters worden in het midden gebragt, verwerpt als valsch en als lasterlijk,

„2o. dat het wereldlijk gezag van den H. Stoel, allerachtenswaardst uit hoofde van zijne oudheid, allerwettigst in zijnen oorsprong, en door de Voorzienigheid zoo vele eeuwen bewaard, ter bescherming van de godsdienst te regt onmisbaar geacht wordt voor de vrijheid der Kerk en voor de onafhankelijkheid van het bewind des opperpriesters, dat een aanval op het wereldlijk gebied van de kerk daarom niet zoo zeer een schending is, hoe onregtvaardig ook, van de oppermagtige regten van een ten hoogste eerbiedwaarden wereldlijken vorst, als wel een heiligschennende inbreuk op de kerk en eene wonde toegebragt aan het katholieke ligchaam in de geheele wereld.

„3o. dat een adres van beklag en deelneming aan den paus zal worden gezonden,

„4o, dat de vergadering de katholieke leden van alle klassen, en bijzonder de katholieke vertegenwoordigers in het Parlement, alle personen van rang en vermogen, alle leden der katholieke en liberale dagbladpers en allen die politieken, maatschappelijken of letterkundigen invloed bezitten aanmaant om zich met haar te vereenigen ter verdediging van het onregtvaardiglijk aangerande karakter en prerogatieven van hunnen opperhelder, en ter handhaving van de heilige en onvervreemdbare regten der Kerk."

ASSEN, 10 Nov.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 9 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 64 11/16 percent. dito 4 pCt. 97 5/16 percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 103 5/8 percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 72¾.

Granen en Zaden.

Koolzaad vast, dadelijk f 348 — Raapolie williger, op zes weken f 35¼. — Tarwe onveranderd. — Rogge en garst prijshoudend. — Overige granen onveranderd.

Gisteren morgen heeft alhier de plegtige ter aarde bestelling plaats gehad van het stoffelijk overschot van den aan de gemeente ontvallen leeraar *A. H. Pareau.* De lijkkist werd door een aantal jeugdige cathegezanten van den overledene van het sterfhuis naar het graf gedragen. De naaste betrekkingen, de kerkeraad en eene zeer lange stoet van vrienden en vereerders volgden de baar. Aan het graf gekomen, nam Ds *Lunsingh Meijer* het woord en herdacht in eene treffende rede de deugden van den overledene, het verlies dat de gemeente en zijn huisgezin hebben geleden; hij vermaande echter tevens dat men niet moest treuren als zij, die geene hope hebben, daar de overledene thans was bij den Heer, voor Wien hij hier had geleefd. Ten slotte beval hij de ongelukkige weduwe die thans de taak van vader en moeder tevens voor hare kinderen moest vervullen, in de liefdevolle belangstelling van allen aan. Daarna vatte de broeder van den afgestorvene, de Hoogleeraar *Pareau* van Groningen, het woord op, bedankte den vorigen spreker, voor de hartelijke woorden, door hem geuit en al de aanwezigen voor de hulde aan zijn overleden broeder bewezen. In treffende taal gedacht hij nog aan den overledene en eindigde met te kennen te geven, dat hij hem hoopte weder te zien in oorden, waarheen hij slechts was voorgegaan. Diep geroerd keerde de stoet huiswaarts.

* Door eene commissie is, na gehouden theoretisch en practisch onderzoek, en het ressort Drenthe, met de kerkelijke besnijdenissen belast de heer *J. S. Hillesum* Opperabijn in dat ressort.

* **Gasselter-Nijeveen**, 7 Nov. Dat men ook zonder storm op zee alles kan verliezen, bewijst ook hier een voorbeeld. De schipper T. met eene lading turf naar Holland willende, geraakte op de Wadden, of op eene klip of op zijn eigen anker, waardoor het schip zoodanig lek werd, dat men alleen het noodige kon redden.

Door den heer W. *M. Bakker*, jager alhier, werd een jonge arend geschoten, die bij de zes voet vlugt had 't Zeldzaamste is, dat er bijna niemand op ons dorp een arend kende

* **Zwartsluis**, 7 Nov. Deelden wij in de voorgaande week mede dat alhier een aantal van 145 runderen waren doorgevoerd welke door friesche koopleden waren opgekocht, wij kunnen thans berigten, dat de op Zaturdag alhier doorgevoerde runderen dat getal weder overtrof, terwijl alstoen een aantal van p. m. 200 stuks deze gemeente werden doorgedreven.

* * Zekere schipper *G. J. H.* met zijn vaartuig, beladen met beurtgoederen, heden in deze gemeente van Zwolle aankomende en bestemd naar Rotterdam, had het ongeluk door den zoo fel woedenden zuidwesten storwind tegen eene beschoeijing te geraken, waardoor zijn vaartuig een zoodanig lek bekwam, dat hetzelve binnen eenige oogenblikken is gezonken; hoewel de schade hierdoor veroorzaakt zeer groot is, heeft men echter daarbij geene menschen levens te betreuren. alsmede is een zwaard van het vaartuig van den beurtman Jk. O. op zijne heenreis, van hier naar Amsterdam geheel verbrijzeld. daardoor bij genoodzaakt was, hoewel met veel moeite naar deze gemeente terug te keeren, doch heeft hij maandag morgen zijne beurt naar Amsterdam op nieuw ondernomen.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Bij gelegenheid van de godsdienstige herdenking van de kerkhervorming te Leeuwarden plaats gehad hebbende op zondag j.l., is aldaar gecollecteerd voor het fonds voor noodlijdende kerken en personen, f 291.81.

De gewone collecte, op den eersten Paaschdag gehouden bragt slechts op f 222.22.

Welligt zou het zeer doelmatig zijn, om, in alle gemeenten voor genoemd fonds, op den jaarlijkschen gedenkdag der kerkhervorming te collecteeren. De godsdienstoefening dringt dan bijzonder tot eene milde gift, voor eene instelling, die *veel*noodig heeft, om alleen in het *volstrekt noodzakelijke* te voorzien.

— Op den 5den dezer werd te Onstwedde het vergelijkend examen gehouden ter benoeming van een onderwijzer zoo te Horsten als te Mussel. Van de 16 sollicitanten die zich aangegeven hadden, waren er 14 opgekomen. — Van deze hadden het meest uitgemunt *J. H Bremer* met 106, *A. Bouman* met 97, *H Jongsma* met 91 *J. Huizing* met 88, *N, A. Wolthuis* met 83 en *J B Kuiper* met 81 punten, zijnde deze 6 sollicitanten aan den raad ter benoeming van 2 onderwijzers voorgedragen, welke benoeming zal plaats vinden den 9den dezer.

Opmerkelijk is het zeker, dat in deze streek, waar voor 40 jaren nog geen enkele woning stond, thans reeds twee openbare scholen zijn opgerigt, tot welker ressort 175 kinderen behooren die in de schooljaren vallen.

NAJAARSVERGADERING

Meppel, 8 Nov. In de gisteravond gehoudene raadsvergadering zijn de volgende onderwerpen ter tafel gebragt of behandeld:

1o. De regeling van het lager onderwijs overeenkomstig de Wet. Hierover zijn langdurige discussien gevoerd, voornamelijk over de benaming der scholen en het afschaffen van de schoolgelden. Zooals bekend is, hebben HH. Ged. Staten omtrent die benamingen en andere punten der regeling aanmerkingen gemaakt, die door eene commissie in een uitgewerkt rapport zijn beantwoord en waarin tevens aan HH. Burgemeester en Wethouders eenige inlichtingen werden gegeven omtrent de heffing der schoolgelden. Eene partij wilde de genomene besluiten in dezen hebben gehandhaafd, door in de kom der gemeente eene aanvangschool, eene armen-, eene tusschen- en eene burgerschool te doen werken, met heffing van schoolgelden, vooral voor die der burgerschool, Eene andere partij wilde de genomene besluiten ingetrokken en alleen eene aanvang- en drie burgerscholen hebben, met afschaffing der heffing van schoolgelden. Ten slotte is met 8 tegen 4 stemmen beslist, de vastgestelde verordening op de regeling van het lager onderwijs te handhaven.

Met algemeene stemmen is het rapport der commissie, omtrent de te geven inlichtingen en ophelderingen aan HH. Ged Staten, aangenomen, terwijl dat gedeelte van het rapport, bevattende eenige wenken tot de heffing van schoolgelden in de verschillende scholen, is aangehouden tot dat de verordening door HH. Ged Staten zal zijn goedgekeurd.

2o. De Gemeentebegrooting over 1850 is daarop vastgesteld in ontvang en uitgaaf tot een totaal bedrag van f 82561—21½.

3o. Voor kennisgeving is aangenomen eene resolutie van Heeren Ged. Staten, houdende magtiging, om met het Gemeentebestuur van Havelte te onderhandelen over de regeling van een marktschuitenveer tusschen die gemeente en Meppel.

4o. Eene resolutie van HH. Ged, Staten, houdende mededeeling van den heer Minister van Binnenl. Zaken, dat voor den aan te leggen straatweg van Ruinen naar Beilen en Hoogeveen, vóór 1861 geen Rijkssubsidie kan worden toegestaan zoo ook niet voor den weg van Hoogeveen naar Dalen, is mede voor kennisgeving aangenomen.

Op voorstel van den heer *de Jonge* is de Commissie uit den Raad gemagtigd, om met de commissien uit de andere belanghebbende gemeenten verder ten aanzien van deze zaak de belangen der stad met ijver te behandelen.

5o. Mede is vooor kennisgeving aangenomen eene resolutie van HH. Gedeputeerde Staten, houdende mededeeling dat de Hooge Regering de besturen, die subsidien voor spoorwegen hebben toegezegd, van deze toezegging ontheft.

6o. De voorz. stelt daarop aan de orde het in de vorige vergadering wegens de staking der stemmen aangehouden verzoek van het trek- of jaagschuitenveer op Hoogeveen tot verhooging van vele artikelen van het tarief en verzocht om als nu dadelijk tot de stemming over te gaan. Hieraan voldoende, verklaren zich thans 6 leden voor en 6 leden tegen de voorgestelde verandering, zoo dat dit onderwerp volgens de gem. wet is afgestemd.

7o. Een brief van het Gemeentebestuur van Norg, houdende verzoek van den door den raad aldaar, benoemden schipper *C. de Jonge* te Smilde als beurtschipper in het veer tusschen deze gemeente en Norg ook als zoodanig te willen erkennen. Bij stemming wordt deze benoeming met 11 stemmen goedgekeurd.

8o. Op voorstel van B. en W. wordt het bestek voor de bouwing van de gazfabriek alhier goedgekeurd en tot het doen drukken van hetzelve besloten, terwijl als opzigter over den bouw wordt benoemd de heer *J. M. Caron* directeur van de gazfabriek te Tiel, die alzoo die werkzaamheden zal besturen, tegen eene belooning de som van f 2000—„ in geen geval te boven gaande.

Hierna is de vergadering door den voorzitter gesloten.

INGEZONDEN STUKKEN.

Ter beantwoording der vraag van X, voorkomende in de *Provinciale Drentsche & Asser Courant* van Dingsdag 8 Nov. jl. moge dienen, dat bij Koninklijk besluit van 23 Julij 1834 no. 98, de bestaande geschillen over de grensscheiding tusschen Assen en Smilde zijn beslist, en dat bij art 2 van 't genoemde besluit, is bepaald;

„De eigenaren van veenen, gelegen in het door de Smilde, „af te stane terrein zullen toekomstig aan de *kas ad pios* „*usus* op de Smilde, betalen zoodanige gelden, als bij de „generale conditien van verkoop der veenen op de Smilde, „van den jare 1771 zijn bepaald; zonder dat de stad Assen „daardoor *eenig deel aan*, of *aanspraak op die kas zal* „*verkrijgen.*" Hier uit volgt dat Assen geen regt heeft op eenige subsidie uit genoemde kas.

H.

CORRESPONDENTIE.

Wij herinneren voor de vijftigste keer, dat de stukken, welke men onder de ingezondene wenscht opgenomen te zien, franco moeten worden ingezonden, en dat geene stukken worden opgenomen, die ongeteekend zijn, of waarvan de schrijver zich aan ons niet heeft bekend gemaakt.

Advertentien.

Getrouwd:

J. H. VAN SONSBEECK
en
M. TONCKENS.

Westervelde,
gem. Norg, den 4 November 1859.

Getrouwd:

C. OOSTINGH met A. N. HUNZE.

Beilen 5 Nov. 1859.

Assen, 5 Nov. 1859. Heden is mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, ANTONIUS HENRICUS PAREAU, *Predikant alhier*, ontslapen, tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen, zijne en mijne betrekkingen en van zeer velen in de gemeente, welke hij met ijver en liefde diende.

C. M. C. DUMONT,
Wed. PAREAU.

Eenige kennisgeving.

Uiterlijke teekenen van rouw zullen alleen door de Weduwe gedragen worden.

Heden overleed aan verval van krachten, zacht en kalm, tot droefheid van mij, mijne kinderen en behuwd-kinderen, mijn geliefde echtgenoot JAN KLASENS TIMMERMANS, in den gezegenden ouderdom van ruim 81 jaren, in leven Landbouwer en Kerkvoogd alhier.

Zuidlaren den 4 November 1859.

A. STRATING,
Wed J. K. TIMMERMANS.

Heden overleed zeer onverwachts onze geliefde oudste Dochter JENTIEN, na eene rheumatische ongesteldheid van ruim veertien dagen, in den jeugdigen leeftijd van slechts 23 jaren.

Meppel den 27 Oct. 1859.

Dr. P. HOFSTEDE CRULL.
C. A. CRULL—CARSTEN.

Om buitenlandsche betrekking eerst nu geplaatst.

W. Coelingh,

Hoofdonderwijzer, vraagt; om zoo spoedig mogelijk in dienst te treden, een ***HULPONDERWIJZER.*** Brieven franco.

Tot aanbeveling kan welligt strekken, dat bij de invoering der schoolregeling de jaarwedde voor Hulponderwijzers is bepaald op f 300,—

J. D. SCHUTTER,

VISCHMARKT, te *Groningen*,

berigt zijne geëerde Begunstigers, dat hij als naar gewoonte zijne **najaars-bezending** van

Horologiën

uit Zwitserland heeft ontvangen, Werken van uitmuntende kwaliteit, gepaard aan bevallig uiterlijk.

Mede ruim voorzien zijnde van ***rijke JUWEELEN, fijne BYOUTERIËN*** en andere ***smaakvolle en solide GOUD*** en ***ZILVERWERKEN***, beveelt hij zich ten vriendelijkste aan.

De EIGENAREN van de Mars bij Coevorden worden bij deze

OPGEROEPEN,

om op Dingsdag den 22 November aanstaande, 's morgens om 10 uur te verschijnen ten huize van P. RIKKERS te Coevorden, ten einde de ***rigting en den aanleg der WEGEN en WATERLOSSINGEN in die weide*** te bepalen en een besluit te nemen omtrent de ***AFSCHEIDING van MARSGRONDEN*** ten behoeve van sommige eigenaren op de kleine Scheer, het Klooster en elders.

Namens de Commissie.
A. SLINGENBERG.

De ondergeteekenden berigten hiermede, dat zij weder, na de verbouwing en vergrooting hunner Fabriek te ***Uithoorn***, in staat zijn alle orders te effectuëeren op

Vitriool, Zoutzuur, Salpeterzuur

en Rookend Salpeterzuur

in verschillende sterkte, bij groote en kleine hoeveelheid.

AMSTERDAM.

SIMON THOMAS & MOUTHAAN.

Marktevergadering

der MARKGENOOTEN van Zweeloo, op eerstkomende Zaturdag den 12 November, des namiddags om drie uur, ten huize van W. KOOPS.

Zweeloo den 7 November 1859.

Namens de Commissie,
W. KOOPS.

De Verteller, enz.

VEILIGHEID DES KOOPHANDELS.

Een rijk koopman uit het binnenste des eilands had te Palermo een belangrijken koop gesloten. Naar zijn land willende wederkeeren en diensvolgens over de bergen moetende trekken, oordeelt hij het voorzichtig, op zijn veiligheid bedacht te zijn. Daartoe vervoegt hij zich, naar gewoonte, bij het zeer bekende opperhoofd eener rooverbende, om zich te laten assureren Men eischt van hem opgave van hetgeen hij bij zich heeft en hij opent zijnen gordel, bevattende aanzienlijke sommen zoo in wissels als in goud. Het opperhoofd ziet het boek na en de koopman betaalt de premie van assurantie. Hij vertrekt, vergezeld van een vertrouwd persoon, hem toegevoegd, en die voor alles wat er gebeuren kan aansprakelijk is.

Let wel!

Gearriveerd met eene groote partij gesneden en gedraaide puike sterke ***STOELEN***, welke zeer goedkoop van heden af worden verkocht bij den schipper K. L. SALOMONS te Wildervank, nabij J. G. DIJK.

K. L. SALOMONS.

De definitive Veiling

der **BOERENPLAATS** op de Havezathe ***TER HEIJL***, behoorende aan den Heer en Mejufvrouw HULST te Veenhuizen, zal plaats hebben te Leek in het GEMEENTEHUIS op **DONDERDAG den 17den November aanstaande**, des namiddags te 4 uur.

Mr. H. P. WICHERS, Notaris.

Ten verzoeke van de H.W.Geb. Heeren Jhr. Mr. H. J. L. VAN DER WIJCK te Assen en Jhr. H. J. P. VAN DER WIJCK op de Klencke, zal de Notaris Mr. A. SLINGENBERG op Donderdag den 24sten November aanstaande, 's morgens om 10 uur, op de Klencke publiek verkoopen:

150 extra zware en 50 ligtere ***EIKENBOOMEN***, waaronder buitengewoon fraaije KROMMERS, alsmede een ***SCHELBOSCH*** van veertien jarig Hout.

Een en ander is gemakkelijk naar elders te vervoeren langs het verlengde Hoogeveensche Kanaal.

W. SWAM, Notaris te Gramsbergen, zal ten verzoeke van JAN MASTEBROEK aan de Dedemsvaart, Gemeente Ambt Hardenberg, op Woensdag den 23 November e.k., des voordemiddags om 11 uren, ten huize van den Kastelein J. H. H. K. STAARMAN aldaar, doen inzetten en 14 dagen later, terzelfder ure en plaats publiek verkoopen:

Een ***WOONHUIS***, bestaande uit ***twee Woningen***, onder één dak, met ***GROND*** en ***WHEERE***, bevattende de oostelijke Woning 3 Vertrekken en een Kelder, en de westelijke twee Vertrekken en Stalling voor Paarden en Koeijen, staande en gelegen aan de N.Z. der Dedemsvaart, Gemeente Ambt Hardenberg, beland de Hervormde Kerk van Lutten ten Oosten en die der Chr. Afgescheidene ten Westen; voorts twee perceelen ***VEENGROND***

op het zoogenaamde Warnder slag, van af het genoemde Woonhuis noordwaards doorschietende tot aan de Lutterscheiding, te zamen groot p. m. 2 bund., 69 roe en 50 el.

De aanwijzing zal geschieden door gemelden JAN MASTEBROEK, terwijl informatien te bekomen zijn ten kantore van den Notaris.

Onder onze ruime sortering van allerhande

TOILET-ARTIKELEN

bevelen wij bijzonder aan:

DE ECHTE TANDZEEP

van Dr SUIN DE BOUTEMARD. Ze maakt de Tanden zuiver wit zonder het email aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 cts. en is toereikende voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardt's Zeep.

Deze is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 ct.

Gebr. Leder's Balsamische Aardnootolie, Zeep, die de huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weêrsveranderingen beveiligt, als koude, hittewind, enz. Het stuk kost 20 cts.

Dr. HARTUNG'S

W. E. P. BERTRAM, te Assen,

heeft heden nog ontvangen: eene zeer nette sortering **DAMES- en HEEREN-ARTIKELEN** voor dit saizoen. **NB.** Smyrnasche en andere **TAPIJTEN** worden voor fabrieksprijzen bij hem afgeleverd.

Kruidenpomade

versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen potje is 75 cents.

De Kina-Olie

van Dr HARTUNG

werkt zeer weldadig op het haar en is vooral bij kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den baard geeft zij eene zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap de haren een schoonen glans te geven. De flacon kost 75 cts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JILLES.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.

en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

SMILDE 29 Oct.—5 Nov. Bev.: E. H. Diepenveen, vrouw van H. Feijen van d. — Overleden geene. — Gehuwd: Klaas Nieuwenhuis met W. Alenburg; G. Martlage met F. E. Hazeveld; H. Boerhof met R. Reinders.

COEVORDEN 1—31 Oct. Geb.: J. Hazelaar en H. Brunink; A. Schrijver en G. Gerdes. — Bev.: T. Jonker geb. Huis van zoon; S. J. Wolthuis geb. Luin van zoon; J. Raterink geb. Scholten van zoon; H. C. Turien geb. Cremer van zoon; A. Dilling geb. Koenderink van d. — Overleden: Antonia Francina Dietzigus echtgenoote van C. H. A. Dommers 31 jaar; Tieme Stokman echtgenoot van Jantje ten Hool 64 jaar.

HOOGEVEEN 31 Oct.—6 Nov. Ondertr.: Koert Profijt en Aaltje Slomp; Albert Slomp en Egbertje Profijt. — Gehuwd: Jacobus Brouwer en Martje Fernhout. — Bevallen: Geesje Stoter geb. Veld van dochter; Femmigje Bouwmeester geb. Kleine van zoon; Hilligje Veldman geb. Lomen van zoon; Jantje Kuipers geb. Marsman van zoon; Aaltje Leijssenaar geb. Bremer van dochter, Aaltje Hartman geb. Fieten van dochter; Lutiena Bosch geb. van der Beek van dochter; Lammigje de Bruin geb. Hofman van zoon; Aaltje van de Belt geb. de Vries van zoon; Aaltje Wijdoogen geb. Padding van dochter; Reintje Pol geb. Smit van zoon; Geertruida Bremer geb. Dekker van zoon; Sijertje Martinus geb. de Jonge van zoon. — Overleden: Martha Cohen echtgenoote van Stephanus Zilverberg 45 jaren; Jacoba Zwiep 8 maanden; Klaas Zwiep 3 jaar en 10 maand; Maria ten Cast 8 jaren.

MARKTBERIGTEN.

Groningen, 8 Nov.

Tarwe, 1857,		72 ℔	ƒ 8-10
——	Oml.1858	70	- 7-70
——	dito	72	- 8-10
——	Old.	70	- 7-45
——	dito	72	- 7-85
Rogge,	N. Inl.	66	- 6-00
——	dito	68	6-30
——	dito	70	- 6-60
Haver,	dikke	40	- 3-45
——	dito	42	- 3-70
——	Voer	36	- 3-00
——	dito	40	- 3-50
——	Zwarte	36	- 2-60
——	dito	38	- 2-90
Gerst,	N.Winter	54 ℔	ƒ 5-10
——	dito	56	- 5 90
——	Zomer	56	- 0-00
——	Knobbe	58	- 5-80
Boekweit,	Zand	62	- 4-70
——	dito	64	- 5-10
——	N.Zwarte	64	- 4-90
——	Veen	64	- 4-80

Paardeboonen	N.	ƒ 6.25 a 6-90
Groene Erwt.		-9-50 a 10-50
Graauwe dito		-10-00a11 00
Koolzaad 1859		10-50a11-20
Gort,	grove	- 9-25 a 9-75
——	parel	-12-00a14-00
Olie,	raap p. v.	-33-00a32-25
Boter,	1e soort.	-40-00a00-00
——	2e »	-28-00a30-00

Tarwe meer gevraagd en iets hooger verkocht. — Rogge prijshoudend. — Boekweit iets trager. — Gerst meer aan en niet dan iets lager te plaatsen. — Dikke Haver 5 cent en zwarte 10 cent lager afgegeven; blanke Voerhaver als voren. — Boonen in een doen. — Koolzaad weinig in omgegaan. — Gort als voren. — Raapolie bij gerijf f 33, dito bij partij vl. f 32.25, dito Maart en April f 34. — Lijnolie bij gerijf f 30.50, dito bij partij f 30. — Raapkoeken f 66 a f 68. — Lijnkoeken f 10.50 a f 11.

Oldemarkt, 5 Nov. Boter per 1/8 vat f 23.75.

Noordwolde, 3 Nov. Rogge f 6.50 a 7.10. — Boekweit f 5.20 a 5.95. — Boter f 1.00 a 1.07 het Ned. pd.

Heerenveen, 5 Nov. Rogge f 6.75 a f 7.00. Boekweit f 5.75 a f 6.40. Boter per 1/4 vat f 48.00.

Steenwijk, 7 Nov. Rogge f 6.75 a f 7.25 — Boekweit f 0.00 a f 0.00. Boter per 1/8 v. f 22.00 a 22.50.

Coevorden, 7 Nov. Rogge f 7.50 a f 8.00. — Boekweit f 5.30 a f 5.80. — Boter per Ned. pd. f 0.70. —

OOSTERWOLDE, 7 Nov. Rogge f 6.90 tot f 6.90; aanvoer 50 mud. — Zandboekweit f 6.00 a f 4.90; aanvoer 374 mud. — Veenboekweit f 5.65 a f 4.50; aanvoer 734 mud.

AMSTERDAM, 7 Nov. TARWE prijshoudend; 128 ℔ jarige bonte Poolsche f 300; 130 ℔ dito f 293, f 295; 133, 133 ℔ jarige roode Zweedsche f 293, 296; 156/2 ℔ nieuwe Bovenl. f 262. — ROGGE met goeden handel tot ruim vorige prijzen; 128 ℔ Pruissische f 212; 125 ℔ dito f 198 aan de Zaan; 123 ℔ dito f 198; 125 ℔ dito Galatz f 200; 123 ℔ Deensche f 188; 119 ℔ gebroeide Odessa f 162; 120 ℔ Archangel f 180; 117 ℔ dito f 175 aan board; 118 ℔ dito f 178; 118, 120 ℔ Petersb. f 176, 180; 129 ℔ dito f 179. — GARST hooger verkocht, 113 ℔ oude Deensche f 198, 105 ℔ fijne Zweedsche f 165. — HAVER prijshoudend, 100. 105/2 ℔ Dikke f 460, 5. — BOEKWEIT in een doen, 119, 120 ℔ Amersfoortsche f 200, 203; 117 ℔ Gordijker f 194. — KOOLZAAD nagenoeg onveranderd, op 9 vaten Olie in Nov. £ 57 1/2; April £ 61 1/2. — LIJNZAAD prijshoudend; 115 ℔ Koningsberger f 285; 111, 112 ℔ Odessa f 282 1/2; 110, 111 ℔ Calcutta f 302 1/2. — RAAP- en LIJNOLIE flaauw; Raapolie op 6 weken f 35; Vliegend f 33 3/4; 1o. Dec. f 33 3/4, 34, Mei f 35 1/2, 3/4. Lijnolie op 6 weken f 30 3/4; Vliegend en 1o. Dec. f 29, Voorjaar f 30. — HENNEPOLIE op zes weken f 37 1/2, Vliegend f 36 1/4. RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 a 64. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 8 1/2 a f 10 1/2.

SCHIEDAM, 5 Nov. MOUTWIJN f 13 3/4 per vat contant voor benoodigden besteed. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 17 1/2 a f 17 3/4 per vat contant bij partij.

Veemarkten.

GRONINGEN, 8 Nov. Onze veemarkt leverde heden een fraai gezigt op, daar het getal runderen op ruim 1000 stuks werd begroot, bestaande grootendeels in vaalmelkte en vette koeijen, en er vele koopers en verkoopers aanwezig waren. De handel was evenwel door de hooge prijzen min of meer gedrukt, vaalmelkten van f 70 tot f 110 a f 140; vetten van 20 tot 25 cent het halve Ned. ℔; schapen tamelijk ter markt, de verkoop niet driftiger; varkens ruim aangevoerd, handel vlug, prijzen hooger, van f 10 tot f 22 a f 33.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	7 Nov.	8 Nov.
Nederl. W.S.	2 1/2	64 1/8	63 13/16
—	3	76 1/2	76 1/16
—	4	97 1/2	97 1/8
Amort. Synd.	3 1/2		
Handelm.	4 1/2	126 1/2	126 1/2
O. I. Leening	4	96 1/2	96 1/2
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	4 1/2		
N. B.	1/2		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	103 3/8	103 5/8
Cert. 1831/33	5	85 1/2	85 3/8
Dito 1840	4	80 11/16	80 3/4
—— Stieglitz	4	80 11/16	80 3/4
—— Nieuwe	4		
—— 5e Serie	5	89 9/16	89 11/16
—— 1855 6eS.	5	99 9/16	99 3/8
—— van Ass.	6	61 7/8	61 11/16

	pCt.	7 Nov.	8 Nov.
Polen,			
Aand. fl 500	/	157 1/2	158
Obl.	4	77 3/4	77 11/16
Spanje, Obl.	1 1/2	31 1/8	31 13/16
Obligatien	3	43 3/8	43 1/4
Binnenl.	3	40 5/16	41 9/16
Amortisable		10 1/2	10 5/8
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
—— ——	4		
—— Metal.	5	54 1/8	53 7/8
— RenteA.	5	73 1/2	72 7/8
— Nation.	5	58	57 3/8
—— ——	2 1/2	28 3/4	28 1/2
Belgie, Cert.			
Rothschild	2 1/2		51 11/16
Portug., Obl.	3	43 9/16	43 9/16
Brazilien	5	99 1/2	99 1/2
Weener aandeelen	4		

7 Nov. Nationale fondsen waren heden iets vaster, van buitenlandsche sluiten Spaansche iets vaster, Oostenrijksche iets flaauwer dan Zaturdag, van Zuid-Amerikaansche waren Mexikaansche t0t hoogere prijzen zeer gevraagd.

8 Nov. Uitgezonderd Oostenrijksche, die flaauwer, en Spaansche, die iets williger waren, leverde de markt weinig bijzonders op.

De eerste dag verloopt, zonder dat zij iets onaangenaams ontmoeten, maar 's anderen daags morgens, terwijl zij door eene zeer smalle engte trekken, vertoonen zich twee bandieten, die den koopman bevelen, hun alles te geven wat hij bij zich heeft. Zijn gids vat het woord, berigt den kameraden dat de reiziger zijnen pligt gedaan en de premie van assurantie heeft betaald, vertoonende met een het paspoort door het hoofd der bende hem ter hand gesteld. De roovers, half beschonken willen nergens naar luisteren, en zetten den koopman den dolk op de borst, die hierop de bescherming zijns geleiders inroept. Maar hoe groot is zijne wanhoop, toen hij deze zich bij de anderen zag voegen, en hem met den dood dreigen, indien hij hun niet straks voldoe!

Nu geeft hij zijnen gordel over, de gids vat en opent dien en bestrooit den grond met goudgeld. De twee roovers buigen zich voor over, om het van den grond op te rapen, maar de eerste schiet op hen toe als een bliksemstraal, en schiet hen door de hersenen met twee pistoolschoten. De koopman sidderende van angst, wist niet of hij moest vreezen of hoopen. Neem uw goud terug, zegt hem de bandiet; »deze guiten deden het handwerk oneere aan; ik heb hen gestraft. Hoe zoude het gaan met onze assurantiekast, indien de reizigers zich niet langer op ons woord konden verlaten!»

Het overige van de reis werd onverhinderd afgelegd, en de roover, den koopman hebbende te huis gebragt, verzoekt hem aan zijn avontuur alle mogelijke publiciteit te geven, » voor de veiligheid des koophandels.»

Wat niet al als geneesmiddel beschouwd en gebruikt kan worden.

Bij een paar zeer eenvoudige landlieden, die vroeger nooit ernstig ongesteld geweest waren, en dus nog nimmer een' doctor in hunne woning gezien, noch medicijnen gebruikt hadden, werd het echter op zekeren tijd door den zoon noodzakelijk geacht, wegens eene toen plaats hebbende ongesteldheid zijner ouders, de hulp van eenen geneesheer in te roepen. Deze verscheen, onderzocht de patienten en schreef hun een recept voor, er bij voegende, dat zij dit nu maar getrouw om de twee uren met een water moesten innemen, waarna hij vertrok. — Stiptelijk werd dit voorschrift opgevolgd, want men scheurde oogenblikkelijk het recept aan kleine stukjes, weekte die in water en trachtte ze op die wijze van tijd tot tijd door de keel te drijven, hetgeen dan ook, met eenige spoeling daarna, vrij goed gelukte. Toen de doctor na twee a drie dagen terugkwam, om naar de gesteldheid zijner patienten te vernemen, vond hij man en vrouw reeds weder aan hun werk, zeer dankbaar en verblijd zijnde wegens het heilzame middel, dat hun was toegediend geworden; — en meer is de doctor ook nimmer van de zaak bekend geworden.

—

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*